

Steeds meer Belgen met diabetes

Tussen 2008 en 2017 steeg het percentage diabetespatiënten in België van 5,1% tot 6,1% van de bevolking. Deze stijging deed zich voor in elke leeftijdsgroep. Dankzij de zorgprogramma's biedt de ziekteverzekering diabetespatiënten de nodige opvolging en ondersteuning, of ze nu insulineafhankelijk zijn of niet.

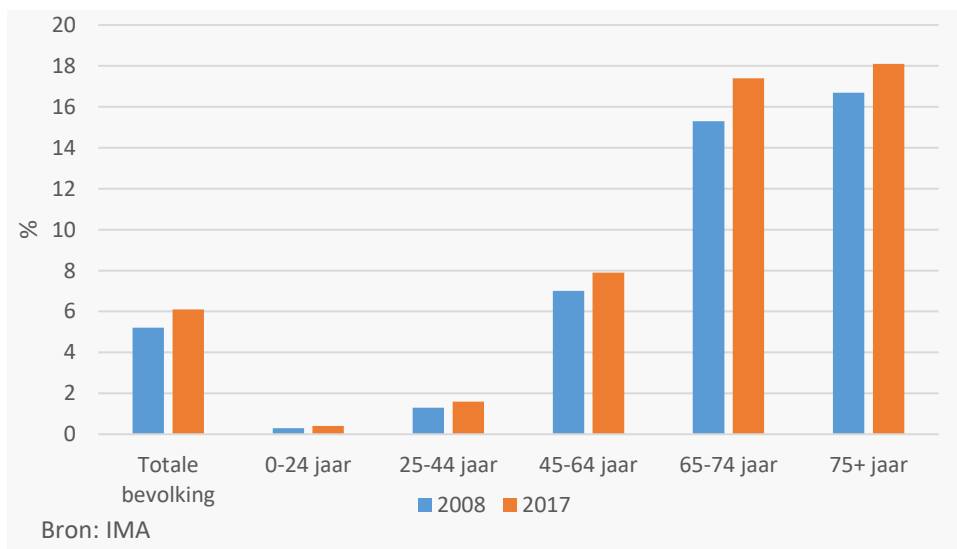
Op het hoogtepunt van de Covid-19 crisis werden alle niet-dringende ziekenhuisafspraken uitgesteld. Vandaag zijn ook de niet-dringende medische zorgen terug opgestart. Daarom brengen we het belang van een gepaste opvolging van diabetespatiënten in herinnering.

De prevalentie van diabetes neemt wereldwijd toe. Dit fenomeen is het gevolg van de vergrijzing van de bevolking, maar ook van een toename van de risicofactoren voor de ontwikkeling van diabetes. Denk maar aan overgewicht, ongezonde voeding en gebrek aan lichaamsbeweging.

Op basis van de gegevens van het Intermutualistisch Agentschap zagen we het percentage patiënten met diabetes over de laatste tien jaar stijgen van 5,1% tot 6,1% van de bevolking. Deze trend is zichtbaar in alle leeftijdsgroepen van de Belgische bevolking.

In de leeftijdsgroep 25 tot 44 jaar bedraagt het percentage diabetespatiënten 1,6%. Bij de 45- tot 64-jarigen gaat het om 8% en bij de 65-plussers om 17%.

In deze prevalentiecijfers tellen we alleen de patiënten die specifieke medicatie of vergoedingen (multidisciplinair zorgprogramma (vroeger diabetesconventie), diabetes voortraject/opvolging/diabetespas, en zorgtraject diabetes) kregen terugbetaald.

Een specifieke opvolging van patiënten met diabetes is heel belangrijk. Het ontbreken ervan kan ernstige gevolgen hebben voor de gezondheid (effecten op hart, bloedvaten, nieren, ogen en zenuwen).

Sinds 2009 neemt het aantal patiënten dat een zorgprogramma volgt toe. Er zijn **drie programma's**. De eerste twee, **het voortraject** (ook wel zorgpas, zorgprotocol of diabetesopvolging genoemd) en **het zorgtraject**, regelen vooral de zorg buiten het ziekenhuis. De huisarts treedt op als coördinator en andere zorgprofessionals staan in voor de gespecialiseerde zorg. In geval van een **multidisciplinair zorgprogramma** (dit was vroeger de diabetesconventie)- het derde programma - wordt een contract met het ziekenhuis gesloten.

Het voortraject behandelt mensen met lichte vormen van diabetes, terwijl het zorgtraject en zorgprogramma meestal meer ernstige vormen behandelen. Alle programma's zetten in op het bevorderen van zelfmanagement van diabetes, het vereenvoudigen van de follow-up en het vergemakkelijken van de toegang tot de zorg en de apparatuur die de patiënt nodig heeft. Het multidisciplinaire zorgprogramma verzamelt al deze elementen in een zorgpakket op maat van het risicoprofiel, de behoeften en de mogelijkheden van de patiënt.

Lichte verbetering in de opvolging van diabetespatiënten

Bepaalde onderzoeken worden beschouwd als minimale basiscriteria voor een goede opvolging van diabetes. Deze criteria zijn: gedurende 12 maanden minstens twee HbA1c-tests ondergaan, gedurende 15 maanden minstens één micro-albumine, serum-creatinine en bloedlipidentest ondergaan en minstens één contact hebben met een oogarts. Ook een contact met een podoloog wordt sterk aanbevolen.

In 2017 zien we een minimale follow-up bij 47% van alle met insuline behandelde patiënten. Dit percentage is onafhankelijk van het type zorgprogramma. Van alle met insuline behandelde patiënten volgt 7 op 10 een multidisciplinair zorgprogramma, heeft 1 op de 4 patiënten een zorgtraject en krijgt 1 op de 20 patiënten een voortraject.

Bij de diabetespatiënten die niet met insuline worden behandeld voldoet 15% aan de criteria van minimale follow-up. Dit percentage verschilt sterk in functie van de verschillende programma's. Bij de deelnemers aan multidisciplinaire zorgprogramma's voldoet 40% aan de criteria, terwijl dit bij patiënten met een diabetesopvolging 22% bedraagt. Van de patiënten zonder insuline heeft 1 op 20 een multidisciplinair zorgprogramma, 1 op de 6 een zorgtraject en 1 op de 10 een voortraject.

De prevalentie van diabetes stijgt in de loop van de tijd. Passende initiatieven op het gebied van diabeteszorg worden steeds professioneler met toenemende standaardisatie en integratie van de zorg. Hoewel er nog ruimte is voor verbetering, zien we toch een lichte toename van de aanbevolen minimale follow-up.

Vind alle resultaten en informatie op de [IMA Atlas website](#)

Nuttige linken:

- Op de websites van de ziekenfondsen vind je informatie over verschillende initiatieven rond het voorkomen en het onder controle houden van diabetes
- De wereldwijde prevalentie van diabetes in kaart via de [Wereldgezondheidsorganisatie](#)
- Uitleg over tegemoetkomingen diabetes via het [RIZIV](#)
- Toegankelijke informatie over diabeteszorg via de [Diabetesliga](#)

Voor meer informatie of interviews met de IMA onderzoekers:

Dieter Herregodts, verantwoordelijke communicatie

Tel 0475 86 36 71 | 02 246 46 61